

"Başka Sözlerde izah edildiği gibi, dua bir ibadettir. Abd, kendi aczini ve fakrını dua ile ilân eder. Zâhirî maksatlar ise, o duanın ve o ibadet-i duaiyenin vakitleridir; hakikî faideleri değil..." Bu cümleleri izah eder misiniz?

Güneşin batışı akşam namazının vaktidir. Güneşin ve ayın tutulmaları da "**küsun ve husuf namazları**" denilen iki özel namazın vakitleridir. Ramazanın hilalinin görülmesi Ramazan orucunun vaktidir. Vakitleri girince bu ibadetler ifa edilir.

Bu ibadetler niye yapılır? Allah'ın rızasını hoşnutluğunu kazanmak için. Başka bir amacı yoktur o ibadetlerin. Başka bir amacı varsa o ibadet ibadet olmaz.

Aynı şekilde, yağmursuzluk yağmur namazının sadece vaktidir. *Bu ibadet niye yapılır? Sadece Allah'ın rızasını kazanmak için. Yağmur yağması için değil. Böyle bir niyetle o namaz kılınırsa o namaz namaz olmaz. Burada yağmur talebi ve duası var, ama bu zahirî bir maksattır. Hakikî faide rıza-ı ilahîdir. Bu rıza ahirette nasıl bir şekilde tezahür edecek onu Allah bilir.*

Bazı belalar musibetler belli duaların vakitleridir. O dualar samimi olarak yapıldığında, hakikî faide olan rıza ilahîye erişiriz ve onun karşılığını da Ahirette bakî bir surette görürüz. Zahirî maksat olan bela ve musibetlerin def'i ise Cenab-Hakk'ın hikmetine tabidir. **Allah bizim heveslerimizi kâinata mühendis yapmamıştır.** Her şeyi bizim arzu ve heveslerimize göre tanzim etmesini beklemek kulluk edebine aykırıdır. Üstad bunu şöyle bir misalle anlatır:

"Madem Cenâb-ı Hak Hakîmdir. Biz Ondan isteriz, O da bize cevap verir. Fakat hikmetine göre bizimle muamele eder. Hasta, tabibin hikmetini itham etmemeli. Hasta bal ister; tabib-i hâzık, sıtması için sulfato verir. 'Tabip beni dinlemedi.' denilmez. Belki âh ü fizârını dinledi, işitti, cevap da verdi, maksudun iyisini yerine getirdi." (1)

Bu konudaki olması gereken kulluk edebini şöyle özetler:

"Demek, dua bir sırr-ı ubudiyettir. Ubudiyet ise, hâlisen livechillâh olmalı. Yalnız aczini izhar edip, dua ile Ona iltica etmeli, rububiyetine karışmamalı. Tedbiri Ona bırakmalı, hikmetine itimad etmeli, rahmetini itham etmemeli."

(1) *bk.* [Mektubat, Yirmi Dördüncü Mektup.](#)